vahel [1]). Seega on Eestis tegemist ühelt poolt linlike asulatega, nagu näit. Kallaste, Narva, Mustvee, Narva-Jõesuu, Sindi, Kärdla, Kunda ja Valga, kus juurderännikute osatähtsus on võrdlemisi madal, ja teiselt poolt linnadega, nagu Antsla, Mustla, Jõgeva, Elva, Petseri, Keila, Suure-Jaani, Tapa, Jõhvi ja Türi, kus juurderännikute % on õige kõrge võrreldes paiklikega.

Eritledes mõnevõrra teiselaadiliselt paiklike ja juurderännikute arvuliste vahekordade küsimust Eesti linnades, on Reiman selle päris õieti viinud seosesse linnade erineva kasvukiirusega [32, lk. 423]. Selleks, et pilti saada mõlema nähtuse kovariatsiooni kraadist korreleerime aktiivsete juurderännikute protsendi võrreldes paiklikega (c) ja linnade faktilise rahvastikuarvu protsentuaalse suurenemise või vähenemise ühes administratiivpiiride muutumisega (f) ja ilma selleta (i). Rakendades Pearson'i järjestusmeetodit *(difference method)* leiame

$$\varrho_{cf} = + 0{,}754$$
$$\varrho_{ci} = + 0{,}778$$

millest järgnevad korrelatsioonikoefitsiendid

$$r_{cf} = + 0{,}769 \pm 0{,}051$$
$$r_{ci} = + 0{,}792 \pm 0{,}047$$

See tõendab, et **juurderännikute protsent võrreldes paiklikega on kõrges positiivses korrelatsioonis linnade rahvastikuarvu kasvukiirusega.** Tabelis nr. 1, kus linnad on järjestatud juurderännikute protsendi alanevas järjekorras, näeme esikohal seisvat just suure kasvukiirusega Kõrg-Eesti linlikke asulaid, sellal kui madala juurderännikute protsendiga linnad tabeli lõpposas kuuluvad tagasihoidliku kasvukiirusega tukerdavate, enamasti aga rahvastikuarvu poolest kahanevate piiriäärsete linnade hulka, mis evivad unilateraalseid tagamaid või milledel osad endistest tagamaadest ära lõigatud. Peale linnade kasvukiiruse näib kaasamõjuva tegurina esinevat ka tagamaade ja linnade majandusgeograafiline karakter, milledest viimase iseloomustajaks võib pidada rahvastiku kutselist kompositsiooni. Nii aitab näiteks Kallaste erikordselt madalat juurderännikute protsenti võrreldes paiklikega seletada mitte ainult ta nega-

---

[1]) Vaadeldes administratiivselt iseseisvat Nõmme linna lahus Tallinnast tõuseb esimeses aktiivsete juurderännikute protsent võrreldes paiklikega kogunisti 193,3-le. Tabelis oleme aga Nõmme liitnud Tallinnaga, kuna nad koos moodustavad majandusgeograafilise terviku (Suur-Tallinna). Narvat ja Narva-Jõesuud, mis administratiivselt küll ühendatud üheks linnaks, vaatleme me samul majandusgeograafilisil kaalutlusil aga lahus.

Tartu VI, lk. 255